

Planinski

VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 25. junija 1896.

Leto II.

Skozi Luknjo in Trento v Bolc.

(Spisal I. M.)

Bila je lepa noč, ko sva odrinila s prijateljem z Dovjega skozi Mojstrano v Luknjo. Pot je bila suha in lepa, vreme krasno. Oblačka ni bilo na nebu; brezštevilo zvezd je migljalo na njem, in polna luna je tako jasno svetila, da se je lahko razločila vsa okolica. Lepo so se videli strmi vrhovi gora v lune svitu. Na levi naju je pozdravljala sivi Triglav (2864 m) z robato Rjavino (2534 m) in Urbanovo Špico (2294 m), Štajner (2506 m) in Cmir (2391 m) sta nama pa kazala smer, katere sva se morala držati. Toda, ko sva zavila iz Mojstrane v Vrata, so nama izginili ti velikani izpred oči. Vrata so kake pičle tri ure dolga dolina. Na vzhodu jo loči Črna Gora od Kota, na zahodu jo pa meji zelo razrita in divja panoga, ki se vleče od Razora (2601 m) do Save. Na koncu Vrat je prelaz, ki se prav primerno imenuje Luknja (1779 m). Tvori ga Triglav z odrastki Štajnerja in Pihaveca (2418 m). Skozi Luknjo vodi pot v Trento, kamor sva tudi midva hotela priti.

Hodila sva ves čas ob šumeči Bistrici, od začetka po še precej dobrem kolovozu. Na levi se razprostirajo temni smrekovi gozdovi po vedno strmeje se vzdigajočem bregu; tudi desna stran je še precej dobro obraščena. Tu in tam sva zagledala ob potu sledove apnenic in ogljenic.

Kmalu nama je naznanjalo silno bobnenje slap Peričnik. Ker sva ga že večkrat videla, sva si ga ogledala samo s ceste, od koder se dobro vidi. Krasen je bil, obsijan od mesečevih žarkov. Kakor srebrn trak se vije iz visoke navpične stene v lepo zavitem loku proti dolini, kjer pada s silnim bobnenjem v globok, s skalami obdan kotel.

Kolikor bolj sva se bližala Luknji, toliko bolj so se prikazovali vrhovi gora. Izza Črne Gore se je vzdigovala polagoma Urbanova Špica, v ozadju sva zagledala ostre robove Rjavine, le strmi, od vzhodja do vrha goli Cmir nama je zakrival orjaški Triglav.

Kmalu sva zapustila kolovoz in krenila po stezi tik Bistrice. Črez stezo vise jako nizko ogromne skale in tvorijo tako naravno streho, ki bi bila ob nevihti dobro zavetje. Bilo je zelo temno na tem mestu.

Ko sva bila prišla iz tega labirinta zopet na plano, sva korakala še nekoliko časa po lepem pašniku in dospela na planjavico, ki se razprostira ob vzhodju Triglava. Veličasten prizor se je nama tu odprl. Prekrasen je bil pogled na sive velikane, ki jim je vzhajajoče solnce zlatilo strme vrhove. Na levi se je dvigal Triglav v vsi svoji mogočnosti.

Ognjeno čez robe sivih skal
Dviguje se solnea žar svetál.
In zláto Triglavu zablisne sneg
Na témenu kraljevem

Silno strm je od te strani; skoro navpično kipi od tal proti nebu. Kako lahko se oko moti! Menil bi človek na prvi pogled, da je le par sto metrov do vrha, vendar se vzdiguje nad dolino še dobrih šestnajststo metrov visoko.

Spomnil sem se tu dogodbee, katero mi je pravil neki gospod. Obiskal je namreč konec Vrat. Ko je občudoval Triglavovo strmino in visočino, mu je rekel kmetič, ki ga je spremljal: „Visok je, visok; toda kaj je to, kar se ga vidi! Koliko ga je šele v tleh!“

Na zahodni strani mole navkvišku svoje zobe in rogove Kukova Špica (2425 m), Škrlatica (2643 m), ravno nasproti Triglava Rógica (2584 m), Križ (2435 m) in že prej imenovana Štajner in Pihavec. Pred sabo sva pa uzrla skozi Luknjo modro nebo.

Kdor ne utegne ali ni toliko vztrajen in čvrst, da bi polezel na Triglav, pa bi si rad ogledal kralja kranjskih snežnikov in njegove bližnje sosede od blizu, naj gre konec Vrat. Brez težave dospe iz Mojstrane do Triglavovega vzhodja v treh urah. Mimogrede si ogleda lahko tudi Peričnik. Žal mu gotovo ne bode, ako napravi izlet v to divjo dolino. Ležeč na mehki travi v senci temnih smrek, bo videl, kako se v strašni strmini vzdiguje „sklad nad skladom“ mogočni Triglav; v dolini poletje, bo zrl po sedlih in kotlinah med vrhunci trdo zimo. Skrivnostno tihoto motijo le zvonci črede, ki se pase po zeleni trati, in šumljanje potoka. Resnico je govoril neki tujec, ki je rekel, da so Vrata ena najromantičnejših dolin v vzhodnih Alpah. Tu se vidijo skoro vse posebnosti alpskih krajev: grmeči slapovi, bistri potoki, temni gozdovi, prijazue planine, globoki prepadi, strme navpične stene, fantastični rogovi, strmi meli in blesteča snežišča.

Ko sva se nagledala, sva jo mahnila proti vrhu Luknje. Lahne, tenke meglice so plesale okoli Triglava, ko sva začela lesti navkreber. Bilo je to slabo znamenje: zakaj, ako se začno v Triglavskem pogorju megle že zjutraj vlačiti, se rado napravi neugodno vreme. Rekel sem to tudi svojemu tovarišu, ki pa ni hotel nič o tem slišati. Zavrnil me je, češ, da bo vse megle veter razpodil. Kakor se je pa pokazalo pozneje, sem jaz vendar le prav sodil.

Pot na vrh prelaza je precej strma in zato zelo utrudljiva, ker pelje po jako grdem melu. Vesela sva bila, če sva prišla do večjih skal, ki so držale stopinjo; zakaj po teh prideš laže in hitreje naprej, nego po bolj drobnem kamenju, v katerem ti noga rada nazaj zdrsne. Samo paziti moraš, da ne izproži kdo kake skale, kadar jih gre več vkup drug za drugim; sicer se lahko primeri kaka nesreča. Tudi meni se je izprožila precej velika skala. Stopil sem z desno nogo na njo: tedaj pa je omahnila in zdrčala navzdol. Po sreči se je ustavila pri levi nogi. Ker ni imela velike moči zaradi premajhne razdalje, me ni občutljivo zadela. Prijatelja bi pa bila lahko hudo udarila, ker je šel precej daleč za menoj. Zaklical sem mu, naj se umakne; potem sem dejal nogo izpred skale, ki se je nato valila z velikim hrupom v dolino. Ker se je ves čas kamenje pod najinimi nogami prožilo, sva hodila poslej vstric.

Pot je zaznamenovana; toda pokrita je večinoma s kamenjem, in le tu in tam se pokažejo njeni sledovi. Ako ne bi bilo znamenj, bi nihče ne mislil, da je bila tod kedaj narejena kaka steza. Stalna pot se tu sploh narediti ne more; razdero jo namreč vsako pomlad plazovi. Vsled teh je spomladi pot skozi Luknjo veliko nevarnejša, nego na Triglav. Ko začne sneg kopneti, se vale na desni in levi s strmih višin plazovi. Tudi ogromne skale se trgajo in drve v dolino, valeč s seboj kamenje in pesek. Zato je ves prelaz pokrit s kamenjem in debelimi skalami. Od začetka je bolj širok, proti vrhu se pa vedno bolj zožuje. Edina dobrota je, da ne moreš zaiti. Na levo in desno ga obkrožujejo velikanske navpične stene, pot je odprta samo naravnost navzgor.

Lezla sva že dobro uro, pa sva imela komaj polovico pota za seboj. Četudi sva hodila ves čas po senci, ker solnce še ni prisijalo v dolino, nama je kapljal vendar pot od obraza. Hoja je pošteno grela, in tudi nahrbtnika sta naju znojila.

Prišla sva počasi prav pod Triglavovo steno; namesto kamenja je tod ležal tako droben pesek, da se nama je včasih udrlo do gležnjev. Vrh Luknje se nama je zdel tako blizu, da sva menila, da bodeva v četrti ure gori. Motila sva se močno. Hodila sva še skoro celo uro, predno sva dospela na vrh. Tu je pa bril tako oster in mrzel veter, da sva morala obleči suknji, kateri sva v dolini slekla.

Prekoračila sva mejo med Kranjskim in Goriškim, šla malo navzdol, odložila nahrbtnika in sedla vsaki na svojo skalo v zeleni travi. Vetru naju je branila velika skalnata stena, pod katero sva sedela. Ura je bila že sedem; rabila sva iz Mojstrane malo črez pet ur. Vzela sva iz nahrbtnikov vina, mesa in kruha, ker je želodec že začel terjati svoj davek. Med tem, ko sva se krepčala, sva ogledovala okolico.

Na jugu Triglava, ki je tudi na tej strani jako raztrgan in strm, sva zagledala Kanjavec (2570 m), bolj proti jugozahodu pa Ožebnik (2085 m). Razgled na severozahodno stran nama je zapiral Pihavec. Dalje proti Bolcu sva opazila vrhove Bolške skupine. Vse gorovje, katero sva zrla, je golo, strahovito razrito in raztrgano.

Kakor pripoveduje pravljica, so se razprostirale nekdanj na južni strani Triglava prijazne zelene planine; toda

. V morje kamenito
Zavili so se brstni travniki,
Zavile tudi kočice planinske.
To vse pa storil je le Zlatorog.

Ko sva se pokrepčala, sva naložila nahrbtnika in se napotila v dolino.

(Dalje in konec prihodnjič).



O plezanju po visokih gorah.

Spisal L. Wölfling.



Plezanje po visokih gorah je umetnost, katere se treba učiti, kakor vsake druge spretnosti. Izurjen plezalec je tudi dober gorolazec.

Plezanje po strmi steni navzdol se zdi nekaterim težavnejše, nego po njej navzgor. Slabo izvežban plezalec pleza navzgor pravilno, navzdol pa neokretno; dostikrat celo pot izgreši, zlasti kadar je stena zelo strma, da ni videti znamenj. Zato je potrebno, da si zapomniš smer in si dobro ogledaš pot, kako je udelana; potem boš veliko lažje in varneje plezal navzdol.

Kadar stojiš na strmi steni, pa ne vidiš pota, moraš oprezno navzgor plezati in pazljivo gledati, kod so držaji za roke in stopinje za noge; pozorno prebiraj držaje z levo in desno roko. Za prijemanje so dobre tudi razpokline. Vedno se pa oziraj nazaj in navzdol, da si zapomniš pot za hojo navzdol. Kdor začne že mlad na gore laziti, niti ne bo vedel, kedaj se je usposobil za plezanje; njemu je prav lahko ubrali pravo pot nazaj.

Temu članku je bila za podstavo angleškega alpinista Denta znamenita knjiga „Mountaineering“, in sicer nje nemška izdaja, katero je priredil s tremi sodrudniki Walther Schultze, a izdala in založila z naslovom „Hochtouren. Ein Handbuch für Bergsteiger“ knjigo-tržca Duncker in Humboldt v Lipskem. Le-ta tvrdka je prijazno posodila tudi klišejev iz te knjige za naš list.

Po strmini se prav lahko izgreši sled; kadar torej plezaš navzgor, si pomenuj pot s papirnimi odrezki, ali pa si postavi kamenitnike (kupe iz kamenja), katere zapaziš že od daleč.

Navzgor je težavno plezati prvemu plezalcu (predniku), navzdol pa zadnjemu,



Na prelazu.

Navzdol se pleza na dvojen način: ali tako, da imaš obraz obrnen proti steni, kakor da bi plezal po lestvici navzdol, ali pa tako, da se pritisneš s hrbtom ob steno. Če je stena strma, se na drugi način brez nevarnosti pleza; kajti držaje je lahko poprijemati, noge lahko trdno postavljati in stopoma navzdol plezati.

Gorolazec, ki je večš in izurjen plezalec, pleza zmerom molče in pazi posebno, kadar ima slabo stališče, da ne ruši in lomi rahlega in prhkega kamenja; on premisli in preudari vsaki korak in se ne prestopi, dokler nimajo roke in noge



Na sneženem ostrem grebenu.

trdnega stališča. Kadar preti nezgoda, ali kadar vidi, da je pot nehotna, postoji in opozori tovariše na opasnost.

Na štrmini imajo roke največ opravka; z njimi moraš neprenehoma ravnati trdne stopinje nogam. Leva roka prime prva za držaj, potem desna nekoliko

više, in kadar ga držita obe prav trdno, se nasloniš na steno in poiščeš varno in držno stopinjo nogam. Če nima strma stena nobenega pripravnega pota, se je treba navzgor ridasto pomikati. Mnogokrat priplezaš do sten, po katerih ne moreš niti naprej, niti nazaj plezati; pomagati si moraš tedaj tako, da poiščeš držaje in stopinje, četudi slabe, pa plezaš pozorno čez skalovino.

Na strmokasti steni, nagneni 25° — 30° , stoji varno dobro izurjen hribolazec.

Po visokih gorah pokriva skalovje gladka ledena skorja; po njej je težavno in nevarno korakati, dobro pa služijo krampeži po takem svetu.



Na strmi steni.

Hitro plezanje je opasno. Kdor počasi in pozorno pleza, pleza tudi spešno in srečno.

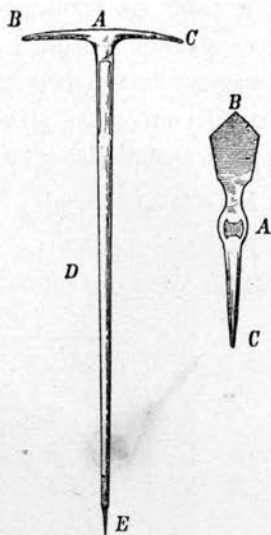
Plezanje po snežiščih in lediščih je večinoma težavno. Vrv, pravilno rabljena, dostikrat odvrne pretečo nezgodo tod, kakor tudi na skalni strmini. Izurjen vodnik pa opravi nespretnega gorolazca čez snežene in ledene stene.

Kadar prideš na sneg, kateri ni trd, moraš stopiti trdno, da si tako napraviš varno stopinjo.

Na zmrzli steni, katera je zelo strma, moraš krampeže rabiti. Na ledeniku si sekaj stopinje z ostrim robom cepinovim, takisto tudi na ledeni strmini. Izurjen plezalec si useka z enim udarcem stopinjo. Kadar imata obe nogi trdno stopinjo, zapiči ostrino v led, potem usekaj stopnico in stopoma korakaj čez steno.

Cepin je gorolazcu tako potreben, kakor vrh. Dolg bodi 1-20 m; vodniki imajo nekaj krajšega. Veliko slučajev je, ko ti je cepin v večjo podporo in pomoč, nego gorska palica.

Cepinov držaj (cepinovec) je navadno iz jesenovega ali javorovega lesa. Debel je na gornjem koncu 11 cm, 15 do 18 cm niže še 10 cm; dotlej je obel, potem pa se bolj in bolj zožuje in zaokrožuje ter je kakih 30 cm nad spodnjim koncem že popolnoma okrogel. Najtanjši je cepinovec ravno nad obodcem z jekleno ostjo. Na gornjem koncu je s kobami pritrjena kopača, ki je z njimi vred narejena vsa iz enega samega kosa jekla ali železa. Krajša stran kopače se imenuje lopata, daljša pa ostrina. Od ostrorobe lopate pa do konca ostrine je 27 cm razdalje.



Cepin.

A. Kopača. B. Lopata. C. Ostrina.
D. Cepinovec. E. Ost.

(Dalje in konec prihodnjicè.)



Javornik (Medvedov Turen) 1242 m.

(V prospeh njegovega obiska zapisal A. G.).

Tam Javornik črni
Zaslanja izhod,
Po notranjski zemlji
Pozdravlja naš rod.
M. Vilhar.



sredini notranjskega gorovja se vzdiguje Javornik, ki s svojim obsežnim razgledom, rekel bi, prekaša vse druge vrhove na Notranjskem.

Dne 9. februarja t. l. sem prvič polezel na ta razgledni vrh. Pot je bila precej slaba, a razgled nenavadno krasan. Zato sem se namenil zaznamenovati pot na ta dosedaj ne preveč obiskovani vrh, da ga o priliki prijatelji planinstva laže posetijo. O veliki noči sem to namero uresničil in rdeče zaznamenoval *) naslednja pota: Logatec — Kalce — Hrušica — Javornik (5½ ure) in Logatec

*) Pot na Javornik iz Črnega Vrha je s pomočjo nekaterih notranjskih rodoljubov zaznamenoval že lani g. nadučitelj Ivan Pipan v Črnem Vrhu. Ker je bila markacija precej poškodovana, jo sem o tej priliki popravil.

— Ravnik — Hotedražica — Godovič — Črni Vrh — Javornik (6 ur). Druga pot je veliko lepša in ugodnejša od prve. — Predno pa opišem vrh sam, naj podam nekoliko črtic o poti, ki te popelje nanj.

S prijazne postaje v Logateu vodi cesta skozi Gornji Logatec na Kalce, kjer kreneš na desno po cesti v Hrušično gozdovje. Po 3½ urni hoji dospješ do Logarske kočje grofa Lanthierija, ki je ob enem zadnja gostilnica ob potu na Javornik. Par minut dalje zaviješ na desno pri „Srebotovi hiši“, kjer dobiš nosača, po peščeni poti v hrib in prikorakaš v treh četrtih ure do Vodice in od tam v pol ure mimo dveh kmetiških domov do „Medvedove hiše“ pod vrhom, na katerega prideš od ondi v četrti ure. Ker so že od nekdaj lastniki tega vrha Medvedovi, se imenuje Javornik tudi „Medvedov Turen“. Utrujen od dolge hoje se oglasiš pri „Medvedu“, ki vzpričo svoje gostoljubnosti slovi daleč naokoli. V njegovi gostoljubni hiši lahko prenočiš in se okrepčaš s čašo okusnega mleka ali s kodelico kave, pa tudi kos domačega kruha in pristne kranjske klobase so ti na ponudbo. Tu se nahaja vpisovalna knjiga, katero je omislil in podaril pokojni profesor Fr. Globočnik dne 23. julija l. 1876. V njej so prilepljene slike domoljubnega darovatelja in njegovega sina (1876), staroste slovenskih planincev, g. Fr. Kadilnika (1876), in g. prof. Kremingerja in njegovega sina (1883). Do dne 5. aprila l. 1896. se je vpisalo v to knjigo 516 pohodnikov Javornika. Po kratkem odmoru kreneš proti vrhu, na katerem se nahaja sklad skalovja, ki vrlo dobro služi vsakemu prihodniku proti vetru. Napraviti ga je dal omenjeni pokojnik, ki se je skoro leto za letom o počitnicah mudil nekoliko dni na tem razglednem hribu. — Stopiva na ta sklad in uživajva prekrasni razgled. Od severovzhoda do severozahoda se raztezajo južne apneniške planine; posebno čarobno odsevajo Savinske in pa Triglavske višave. Na zahodu vidiš italijansko nižavo, južnozahodno krševito Primorje in sinjo Adrijo, na jugu Nanos, na jugovzhodu Snežnik in hrvaške gore, na vzhodu dolenske gore do Gorjancev, severnovzhodno spodnještajerske gore z znamenito Rogaško Goro, poleg tega pa neštevilno bližnjih vrhov, izza katerih te pozdravlja na severovzhodu bela Ljubljana. Pravi užitek pa imaš, ako prenočiš pri „Medvedu“ in si ogledaš solnčni vzhod in zahod. Če si botanik, dobiš tod prav krasne planike (*gnaphalium leontopodium*).

Drugo jutro za rana sem odrinil po kameniti poti, vijoči se med divnimi gorami, v Črni Vrh, kamor sem dospel za eno uro. — Ogleđavši si sredi vasi spomenik Mateja Cigaleta, sem mahnil po lepi cesti proti Godoviču na Hotedražico in odtod čez Ravnik zopet na Logatec. Sredi pota med Črnim Vrhom in Godovičem se nahaja pol ure dolga podzemska, takozvana Ciganska jama, na katero me je opozoril moj ljubezuivi spremljevalec g. nadučitelj I. Pipan iz Črnega Vrha. Zaznamoval sem jo s križem in črkama C. J., tako da jo vsaki mimo gredoči popotnik lahko opazi.



Izlet „Planinskih Piparjev“ čez Janče-Prežganj- Obovno v St. Vid pri Zatičini.

Priobčil I. H. Np.

Na prigovarjanje planinskega prijatelja smo se odločili poleteti iz Lazov ob južni železnici na Janče in od tod čez Prežganje in Obovno v Št. Vid pri Zatičini. Četverica „Plan. Piparjev“, dva Čeha in dva druga prijatelja smo se odpeljali dne 14. maja ob 6. uri 20 minut po južni železnici do Lazov, kamor smo dospeli ob 6. uri 50 minut. Od tod smo šli po potu, zaznamovanem po „Slov. plan. društvu“, ki je od kraja jako strm, pozneje pa preide v lep bukov gozd. To je bil krasen užitek! Narava se je ravnokar prebudila. Nežno zelenje krepkih bukev in vitkih belih brez, pod njimi pisane cvetlice, okolo katerih so že krilili metulji, od daleč znani klic kukavičin, po grmovju žvrgolenje drobnih ptic, nad nami pa jasno nebo: vse to nas je hipoma prevzelo; postali smo veseli in zadovoljni. Čestokrat smo obračali pogled na Savsko dolino, in komaj, da smo se dobro uhodili, smo dospeli na Janče (793 *m*) ob 8. uri 40 minut. Napravili smo kratek zajutrek, med katerim nas je za „frakelj grencega“ zabaval stari „feteran“, pripovedujoč mične dogodke iz laške vojske, tako n. pr. o bitki pri „Kastroleci“ (Kustoci); kako so vojaki ljubili barona Kuhna, ki je bil takrat še „evitant“ (adjutant); kako jih je „Žulaj prodal“ i. t. d. Zelo ga je mikalo, da bi nam podrobno povedal tudi bitko, ki se je vršila leta 1868. na Jančah; toda za nas to ni bilo. Odpravili smo se, šli v cerkev ter potem odrinili naprej proti Prežganju. Na jako lepem griču, golem do pod vrha, stoji cerkev, okoli katere raste bukovje. Ko prideš pod grič, se ti zdi podoben glavi, na kateri stoji iz bukovja spletena krona; a skozi to krono se blesti liki biser beli zid cerkveni, iznad krone se pa dvigata stolp in križ na cerkvi. Ko smo si ogledali cerkev, smo stopili v vas Malo Trebelevo, kjer smo pri Jerebovi materi zaužili kozarec pristnega istrskega vina. Pregledovali smo gorovje onkraj doline ter kmalu uzrli vrh Obovno, čez katerega smo se namenili stopiti na Dolenjsko.

Da nam ni bilo treba v dolino 300 *m* navzdol in toliko navzgor hoditi, smo krenili čez Mali Vrh in druge vrhove in na ta način, večinoma po grebenih hodeč, dospeli ob $\frac{1}{2}$ 1 uri na Obovno (768 *m*). S tega vrha se ti odpre velikanski razgled. Zagledaš Snežnik, Krim, hrvaško gorovje, Ljubljansko ravan z Ljubljanskim Gradom, Julijske, Kamniške in Savinske planine, Kum, Savsko polje i. t. d. Ta dan je bilo sicer megleno, a vzlic temu smo videli mnogo. Po kratkem odmoru smo nastopili pot navzdol, na Dolenjsko. Kjer se je očem pokazal kak lep razgled, smo postali ter občudovali prizore. Tako hode smo dospeli ob $\frac{3}{4}$ na 3 popoldne v Št. Vid pri Zatičini.

V gostilnici gostoljubnega g. Kunštka je bilo vse pokoncu, da so nam hitro postregli; kajti zelo smo bili že potrebni jela in pila. Kmalu smo se pokrepčali

in postali živahni in veseli. Tako nam je čas do odhoda (6²⁶) kaj hitro minil. Na postaji pod Višnjo Goro je popraševal hudomušen „Pipar“ tamošnjega domačina, ali je istina, da se je polž od verige strgal. Hvala Bogu, da se je začel vlak pomikati, sicer ne vemo, kak odgovor bi bil hudomušnež dobil.

Popisani lepi izlet priporočamo vsakemu, kdor hodi rad kakih 6 do 7 ur v goro in v dolino in zopet v goro in v dolino in lahko med tem pogreša boljših gostilnic; nekoliko živeža pa si mora s seboj vzeti. Reditelju izleta pa smo srčno hvaležni, da nas je popeljal v te lepe kraje.



Društvene vesti.

Otvoritev nove koč v Vratih *) bode v četrtek dne 9. julija t. l. ob 9ih zjutraj. Odhod iz Ljubljane z opolnočnim vlakom ob 12⁵, prihod na Dovje-Mojstrano ob 2³⁵; odtod odhod ob 5ih zjutraj po kolovozni poti mimo Peričnika ob vodi Bistrici do koč v Vratih. Hoje do koč je 3 ure. Voz za dve osebi stane 3 gld. Povratek z Dovjega z večernim vlakom ob 6²⁷, prihod v Ljubljano ob 9⁴. Jedil in pijače bo ta dan dovolj dobiti v koči. Od nove koč „Slov. plan. društva“ je prediven razgled na celo vrsto gorskih velikanov. Ob njej se razprostira velik travnik in lepa šuma, prav blizu pa izvirata dva bistra studenca in stoji pastirski stan, kjer dobiš mleka in sira. Za vse ugodnosti in prijetno zabavo pri otvoritvi je poskrbljeno. Kdor le utegne, naj se udeleži lepe slavnosti, ki se bo vršila ta dan pod našega Triglava vrhovi konec veleromantične doline Vrat. Na vesel sestanek, častiti člani in prijatelji!

† **Karol Klun**, kanonik, državni in deželni poslanec, je nenadoma umrl dne 8. junija v Budapešti, kjer je bival kot avstrijski delegat. Vsestranski delujočega vrlega pokojnika se hvaležno spominja tudi „Slov. plan. društvo“, kateremu je izposloval znižano vozmino za vožnjo po južni železnici do nekaterih postaj proti Trstu. Časten mu spomin!

Društvo „Erzgebirgsverein“ v Homotovu na Češkem je imenovalo na občnem zboru dne 6. junija t. l. g. župnika Jakoba Aljaža za svojega častnega člana v zahvalo za plemeniti trud ob smrti bivšega načelnika temu društvu, prof. Alojza Schmidta, ki se je lani ponesrečil pod Triglavom in sedaj počiva na Dovškem pokopališču, ter tudi v priznanje velikih zaslug za planinstvo v obč. Ta častna odlika našega vzornega sotrudnika nas pristrčno veseli, in to toliko bolj, ker je z njim vred odlikovano tudi slovensko planinstvo. Iskreno čestitamo!

*) Glede Vrat opozarjamo na današnji uvodni članek.

Gg. župnik J. Aljaž in prof. dr. J. Frischauf, naša častna člana, je imel društveni odbor čast pozdraviti te dni v Ljubljani. G. prof. Frischauf se je jako laskavo izrazil o delovanju našega društva ter zlasti pohvalil stavbo koč na Kredarici, na katere krasno lego je opozoril on že pred dvajsetimi leti, a jo je sedaj tudi g. Aljaž spoznal za najugodnejše stavbišče. Preljubeznivi prijatelj „Slov. plan. društva“ se je odpeljal v Kamnik in odtod odšel v planine. Z g. Aljažem se je odbor domenil glede oprave in zaloge jedil in pijače v tej koči.

Soška podružnica. Odbor Soške podružnice s sedežem v Tolminu se je na občnem zboru dne 14. junija t. l. sestavil tako:

Predsednik: dr. **Karl Triller**, advokat v Tolminu; podpredsednik: **Ignacij Kovačič**, veleposestnik pri Sv. Luciji; tajnik: **Andraž Jeglič**, e. kr. sodni pristav v Tolminu; blagajnik: **Valentin Marušič**, e. kr. davčni nadzornik v Tolminu; odborniki: **Rudolf Fasan**, e. kr. geometer; **Ivan Grželj**, nadučitelj pri Sv. Luciji; **Križnič Anton**, posestnik v Kanalu; **Sorč Alojzij**, e. kr. poštar v Bolcu; **Vrtovec Andrej**, učitelj in posestnik v Tolminu. — Prvo delo podružnici bo zaznamovanje najzanimivejših potov. Občni zbor je tudi sklenil, da priredi čim hitreje društven izlet na Matajur (1643 m), s katerega je krasen razgled po Soški dolini in po celi Furlanski in Beneški ravnini. Pri tej priliki bo podružnica zaznamovala najugodnejši pot na ta zanimivi vrh. Poleg tega prične odbor takoj pripravna dela za zgradbo koč na veličastvenem Krnu.

Osrednje društvo želi novi podružnici prav veliko uspeha pri velevažnem delu, katero bo v čast in korist vsej Soški dolini. Zato pa prav za trdno upamo, da ji naklonijo vsi Sočani svojo moralno in gmotno podporo. Živela!

Novi člani: Osrednjega društva: Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju; Odbor „Kluba čeških turistov“ v Plzju; Vojteh Vidmajer, uradnik banke „Slavije“ v Ljubljani.

Radovljiške podružnice: I. Kavalar, posestnik in gostilničar v Ratečah.

Savinske podružnice: Jernej Vurkele, kaplan v Gornjem Gradu; Matija Kranjc, posestnik v Gornjem Gradu.

Sklad za Triglavsko koč. VIII. zbirka 294 gld. 76 kr. Darovali so p. n. gg. (po nabiralcu g. župniku J. Aljažu): Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, 100 gld. (v drugič); „Kat. slov. polit. društvo“ v Radovljici, 20 gld.; Bohinjeci (po g. Fr. Finžgarju, kaplanu v Bohinju) 16 gld.; Jakob Matjan, kaplan na Jesenicah, J. Košmelj, župnik, J. Cuderman, kurat (v Begunjah), Rihard Šraj, posestnik in poštar v Bledu, neimenovan župnik na Dolenjskem, Janez Ažman, župnik in dež. poslanec v Gorjah, Nekdo po 5 gld.; Kropenci (po g. župniku Hönigmanu) 4 gld.; Ig. Preša, župnik na Ovsišah, J. Čop, jurist in posestnik na Breznici po 3 gld.; Janez Keršič, župnik na Jesenicah, Fr. Andolšek, e. kr. sodnik, Anton Žlogar, župnik, V. Kolšek, e. kr. notar (v Kranjski Gori), E. Jeglič, posestnik na Breznici, M. Pesjak, posestnik v Kamni Gorici, Val. Aljančič, župnik na Dobravi,

Jos. Lavtižar, župnik v Gradu (Bledu), Val. Jakelj, kurat v Ribnem, Jan. Teran, župnik v Ljubnem, Jan. Kačar, župnik na Boh. Beli, po 2 gld.; V. Polaj, župnik v Ratečah, Jos. Vrankar, kaplan, Peter Vaypotič, c. kr. davkar, vitez Foedransberg, c. kr. davk. kontrolor, dr. Fr. Kogoj, okrožni zdravnik, J. Pušavec, c. kr. knjigovodja, Jos. Bregar, nadučitelj (v Kranjski Gori), Ljubica Andrejevič, J. Ažman, nadučitelj (na Breznici), A. Verbajš, župnik, A. pl. Kappus, posestnik in poštar, Silv. Pesjak, posestnik (v Kamni Gorici), Fr. Žvan, kaplan, Fr. Rus, nadučitelj, A. Hudovernik, posestnik (v Bledu), J. Koblar, kaplan, Jak. Žumer, župan in posestnik, Vinko Jan, posestnik, A. Žirovnik, nadučitelj (v Gorjah), Fr. Pogačnik, posestnik na Dovjem, po 1 gld.; J. Mohorčič, sod. uradnik, I. Hribar, poštar (v Kranjski Gori), J. Jeglič, pos. na Breznici, I. Svetina, pos., Fr. Lavtižar, učitelj (v Kamni Gorici), Fr. Volk, pos., Droll, učiteljica, M. Uršič, poštna ekspeditorica (v Bledu), V. Černe, pos., Poklukar, pos., Sterle, učiteljica (v Gorjah) po 50 kr.; dobitok pri igri 2 gld. 06 kr. (skupaj 230 gld. 56 kr.); — (po nabiralecu g. I. Engelsbergerju): A. Prasehenjagg in Mraulag po 2 gld.; Purfelinski 50 kr. (skupaj 4 gld. 50 kr.); — (po nabiralecu g. J. Hauptmanu): „Poljanec“ 5 gld.; A. Rozman 1 gld.; „Fran Josip“ 50 kr.; Jančar 20 kr. (skupaj 6 gld. 70 kr.); — (po nabiralecu g. I. C. Juvančiču): Rudolf grof Margheri 5 gld.; Petrovič 2 gld.; notar A. Hudovernik, I. C. Šiška, Anka I. C. Šiška, I. Gričar, L. Stricel, Golob, J. Turk ml., Marija Svetlin, Fr. Trnovsky, A. Kam, I. Brgant, braća Srbi i Hrvati i Slovenci, Svi zajedno, J. Šafer Jerman, dr. Franko, dr. Dolenc, G. Pire, dr. Tekavčič, Ravnihar, T. Petrovič, Purfelinski, po 1 gld.; J. Boskovič, Jamšek, Uroš Krsnik, dr. March, po 50 kr. (skupaj 36 gld. 50 kr.); — (po nabiralecu g. J. Mandlju): dr. Debeve in J. Pros po 1 gld.; Eliza Huber in Fani Jesih po 50 kr. (skupaj 3 gld.); — (po nabiralecu g. dr. Volčiču): dr. V. Krisper 2 gld.; Kristina Volčič 1 gld. 50 kr.; dr. Munda, Fr. Župnek, Fr. Svetič, Ad. Mikusch, Goričnik, dr. Albin Poznik, Skale, V. Pfeifer, Janko Rahne po 1 gld.; Dolinšek in dr. Slane po 50 kr. (skupaj 13 gld. 50 kr.).

Vsem p. n. darovalkam in darovalcem srčna zahvala!

Darila za Triglavsko kočo. G. Gangel, kipar, je podaril za Triglavsko kočo krasno fotografijo svojega Vodnikovega kipa na Valvazorjevem trgu v Ljubljani, g. Žumer, župan v Gorjah, pa štiri zložilne stole. Pristrčna zahvala!

Triglavsko kočo na Kredarici so začeli naši delavci staviti sv. Vida dan 15. junija. Če vreme ne bo preveč nagajalo, bo gotova do konca julija. Avgusta meseca bo slovesna otvoritev, katere se udeležo tudi bratje Čehi in Hrvatje. Znova prosimo prav vljudno, naj blagovolijo vsi domoljubi s prav izdatnimi prispevki podpreti velevažno podjetje „Slov. plan. društva“, ki se tako požrtvovalno trudi za čast in slavo prekrasne domovine slovenske. Triglav je naš biser, čuvajmo ga torej kot drag zaklad slovenskega ponosa!

Osnovni zbor zadruga „Rinke“ za stavbo hotela v Logarjevi dolini se je vršil dne 20. junija v Celjski čitalnici. Poročilo o njem prihodnjič.

Vstopnine in prenočnine po kočah „Slov. plan. društva“ so dijaki prosti proti legitimaciji, izdani od „Slov. plan. društva“ ali katere njega podružnice.

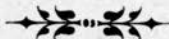
Društvena izleta. Dne 30. maja je napravilo društvo popoldanski izlet iz Trzina čez Rašico na Črnuče in Ježico. Navzlic nekaznemu vremenu se je zbralo do 30 izletnikov, ki so bili vsi prav zadovoljni in veseli: kajti hoja je bila jako prijetna, razgled pa tudi še precej razsežen. Po treh urah hoda so udeležniki dospeli na Ježico, kjer so počili in se pokrepčali pri Alešu. —

Tretji celodanski društveni izlet je bil dne 7. junija na Zaplaz na Dolenjskem. Izlet se je obnesel prav dobro in je tudi namen, da vzbudi zanimanje za Dolenjsko stran, katere eden najlepših krajev je ravno Zaplaz, dosegel popolnoma. Udeležnikov iz Ljubljane sicer ni bilo veliko — niti vreme, niti druge razmere niso bile ugodne — a vtisk, ki ga je napravila krasna lega Čateža (431 m) in Zaplaza (544 m), posebno pa še prijaznost ondotnih prebivalcev, je velik. Sprejem, ki ga je priredila Čateška občina na postajici Sv. Lorenca, katera je bila vsa v zastavah, je zelo presenetil tu izstopivše izletnike, posebno pa še po g. učitelju Pogačniku v imenu Čateških prebivalcev izrečeni pristrčni pozdrav, za katerega se je zahvalil načelnik „Slov. plan. društva“ ter ob enem pozdravil mnogobrojne iz Trebnjega došle izletnike.

Po malem zajutruku v gostilnici pri Jos. Gorcu so odšli izletniki, nekateri po vozni poti mimo gradu pl. Trebuhoviča, drugi po stezi-bližnjici na Čatež. Prišedši ob streljanju s topiči malo pred $\frac{1}{2}$ 11. uro tjakaj, so stopili najprej v cerkev, kjer je bral preč. g. župnik Hofer sv. mašo. Po končanem cerkvenem opravilu pa so se razkropili po prijazni vasi, okrašeni z zastavami. Opoldne je bil skupni obed v gostilnici g. Urbančiča, ki je izletnikom s pijačo in z jedili dobro postregel.

Nekako ob $\frac{1}{2}$ 2 so se odpravili izletniki na 10 min. oddaljeni Zaplaz. Med potjo jih je ujel precej hud dež, ki je pvenahal šele pri povratku na Čatež: zaželenega razgleda torej ni bilo, in morali so vedriti najprej v cerkvi, potem pa tudi v bližnji gostilnici. Ob štirih so se pričeli izletniki zbirati na Čatežu za odhod, kateri pa se je odlašal skoro do pete ure; vsled tega so morali potem hiteti na vlak, kateri pa je vkljub temu nekaterim prehitro odpohal.

Žal, da ni bilo vreme posebno ugodno, in da je bilo tako malo časa. Tako zgodnji odhod vlaka (od postajice Sv. Lorenca ob 6⁰⁵ m.) je pri železnici, ki ima le lokalni pomen, jako nepripraven. V imenu društva in občinstva želimo, da slavno ravnateljstvo Dolenjskih železnic vsaj ob nedeljah in praznikih drugače uredi vožnjo.



R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah šte. 5,
priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga
za moško in žensko obleko ter različne
srajce za hribolazce po najnižji ceni.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo
okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z za-
znamovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena
60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

*priporoča svoj kamenoseški obrt,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.*

**Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastoj.**

F. M. REGORSCHKE

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroškega in tirolskega nepre-
močljivega **poletnega in zimskega lodna** v obi-
čajnih barvah za hribolazce in lovce kot branilo proti mo-
kroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira **lovskih telovnikov,
podjopičev, spodnjih hlač, lovskih nogavic,
volnenih obujkov itd. itd.**

Brata Eberla,

*pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,*

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lectarica v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter
mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-
novih ulicah št. 10—12.

Tovarna
oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

*v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo
bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5
do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.*

Vsakrání popravki se izvršujejo hitro in ceno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno de'avnico za **Florijansko
cerkvijo v ulicah na grad št. 7.** v na-
ročitev vsakovrstnih **strugarških koščenih,
roženih in drugačnih izdelkov,** katere
bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljonske glavice in zavoji z Maggijevo
juho, grahove klobase, jako krepčilne, vkusne in
se mahoma pripravijo.

Živila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.
v Bregencu.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo šte. 2,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega in
manufakturnega blaga** na debelo in na drobno
po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **ktobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igriskih ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dvorane in razne druge prostore, dalje modelnašta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznano izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

☛ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ☛

Nahrbtnike, najnovejše s predali, po 1 glđ. 30 kr. in **gorske črevlje**, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 glđ. 20 kr., iz ruske juhte po 8 glđ, izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna
A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9, priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljša perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Av gust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi, raznovrstne izprehodne palice, prav umetne izdelke iz rezljanega lesa, galanterijske in usnjene reči, bižuterijo ūd. ter otročje vozičke vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslojzu Tonhalle.

PEREGRIN KAJZELJ

v Ljubljani, na Starem trgu, priporoča svojo bogato zalogo steklenega blaga, beloprstnega in rjavoprstnega ter porcelanastega namizja.

Priporoča tudi planincem vsakovrstne ploščaste steklenice in kozarce.

„Planinski Vestnik“

izhaja 25. dan vsakega meseca. Člani „Slov. plan. društva“ dobivajo list zastonj. Nečlane stane po 2 glđ., dijake po 1 glđ. 20 kr. na leto. Posamezne številke po 20 kr. — Inserati se računijo po dogovoru. — Spisi, dopisi, naročila in plačila naj se pošiljajo „Slov. plan. društvu“ v Ljubljani.